

Beszámoló
az 1999. július – 2000. március közötti
tevékenységről, munkáról

Szeged, 2000. április 12.

I. A szervezet felépítése, munkájának elindítása

1. A működőképesség megteremtés: 1999. július- augusztus

A Csongrád Megyei Közgyűlés 1999. február 18-i ülésén döntött a Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központ alapításáról 1999. május 1-i hatállyal, és az intézmény irányítása céljából vezetői pályázatot írt ki, melynek eredményeként 1999. július 1-től kezdődhetett az érdemi munka.

A Csongrád Megyei Önkormányzat épületében 1999. július végén zajló I. Közművelődési Nyári Egyetem jó alkalmat teremtett a bemutatkozásra és létfontosságú szakmai kapcsolatok kialakítására. Így hamarosan sor került szakmai tapasztalatcserékre a Magyar Művelődési Intézetben, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumában, és a szomszédos Békés Megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Művelődési Központban, illetve Csongrád megye közművelődési intézményeiben. Az ily módon szerzett információkat és a megyei sajátosságokat figyelembe véve, július végére elkészítettük a Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központ alapidokumentumait: a Szervezeti és működési szabályzatot, a munkaköri leírásokat és a munkatervet.

Munkánk tartalmát az 1997. évi CXL. tv. – az ún. kulturális törvény – határozza meg. A munkakörök kialakításának alapja a törvény szellemében elkészített megyei közművelődési rendelet melléklete, amely részletesen felsorolja a szakmai tanácsadó és szolgáltató feladatokat. Ebből kötelező feladatként értelmeztük a kedvezményezett, díjmentes kategóriákat.

A létszámból adódóan három szakfeladat-csoportot hoztunk létre:

- a. amatőr művészetek, etnikai és kisebbségi kultúrák, határon túli kapcsolatok, civil szervezetek szakmai problémái;
- b. képzés, továbbképzés, szakmai együttműködések, önkormányzati szaktanácsadás, közösségfejlesztés, humánerő-fejlesztés, szervezeti elemzés, és szervezetfejlesztés;
- c. megyei közművelődési adattár létrehozása és karbantartása, statisztikai gyűjtés, elemzés, pályázati koordináció, tájékoztatás helyi és országos rendezvényekről, szakmai információkról.

Sor került a közvetlen munkatársak kiválasztására és kinevezésükre. Egy főfoglalkozású és két részfoglalkozású szakalkalmazott kezdte meg munkáját 1999. szeptember 1-től.

A számos jelentkező közül - a munkaterv feladatait figyelembe véve - igen jól képzett, gyakorlott szakembereket sikerült a megyei közművelődési munka számára megnyerni.

Gyöző-Molnár Ágnes szakirányú végzettsége mellett egyetemi szociológia diplomával és tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

Dobayné Deák Éva húsz éves rajztanári múltján túl megszerezte a közművelődési szakember képesítést, népi játszóházi foglalkozást vezetett, kiállításokat, falunapokat szervezett, és nem utolsósorban közoktatási szakértő művészetoktatás, néprajz-népművészet, rajz és művészettörténet témakörökben.

Török József egyetemi szintű szakirányú végzettsége mellett pedagógia és kulturális menedzser képesítéssel rendelkezik. Harminc éves szakmai munkájából több mint egy évtizedet a korábbi Csongrád megyei művelődési központban dolgozott, már akkor gyakran publikált a szakma módszertani kiadványaiban. Jelenleg közművelődési szakértőként rendszeresen végez a minisztérium megbízásából szakfelügyeleti munkákat.

A munkaköri leírásokban megjelenő feladathalmaz (amely a megyei közművelődési rendeletben került meghatározásra) előrevetítette a részfoglalkozások teljes munkaidővé bővítésének igényét, valamint legalább napi négy órában foglalkoztatott adminisztrátor alkalmazását.

Az irodatechnikai eszközök beszerzésével meg kellett várni azon pályázat eredményét, amelyet a Csongrád Megyei Önkormányzat nyújtott be a szakminisztériumhoz, ez másfél millió forint támogatást eredményezett. Intézményünk ideiglenesen a hatodik emeleti tárgyalóteremben nyert elhelyezést, 2000 májusában költözik elfogadhatóbb helyére.

Az intézmény szervezeti felépítése:

Közművelődési Tanácsadó Központ	Önkormányzati Hivatal
igazgató	Közgazdasági Osztály
szakmai munkatársak	(gazdálkodási feladatok)

2. Szakmai kapcsolatok fejlesztése: 1999. szeptember–december

Az érdemi közművelődési munka 1999. szeptember 1-től kezdődhetett, a munkatársak kinevezését követően. Ezzel párhuzamosan elfogadták az intézmény Szervezeti és működési szabályzatát, sor került az alapvető technikai eszközök beszerzésére. Erősödött a munkakapcsolat a megállapodásban rögzített feltételek alapján, a Csongrád Megyei Önkormányzati Hivatal érintett osztályainak dolgozóival

1999. szeptemberében levélben tájékoztattuk a megye polgármestereit az intézmény megalakulásáról és munkájáról, személyesen találkoztunk szakmai fórum keretében a megyei közművelődési intézmények vezetőivel és a civil szervezetek képviselőivel Kialakítottuk közművelődési adattárunkat, amelynek következtében pontosítottuk a meglévő adatokat, (címlistákat) és további bővítése érdekében kérdőívet szerkesztettünk, postáztunk.

A Csongrád Megyei Önkormányzat megbízta intézményünket a Kultúrával a Nyugat Kapujában című vetélkedő-sorozat lebonyolításával. A fesztivál több mint ezer résztvevővel elkezdődött, napjainkban a helyi vetélkedők szintjénél tart. A szakminisztérium pályázatán – közreműködésünkkel – 4,5 mFt-ot nyert Csongrád Megye Önkormányzata a kistérségi és szakági válogatók magas színvonalának biztosítására.

Szintén megbízás alapján végezzük a megyei AMATOR ARTIUM Képzőművészeti Kiállítás szervező munkáit. Mivel nyolc éve nem volt a megyében hasonló kiállítás, ezért 111 amatőr alkotó jelentkezett 418 alkotással. Igen szigorú zsűrizés után 72 műtárgy vesz részt a megyei kiállításon, és 10 alkotás képviseli a megyét Budapesten a Vigadó Galériában.

Októberben szakmai fórumot szerveztünk a szerzői jogvédelem és a jogdíjfizetés törvényi változásairól. Egyre több település polgármestere, illetve jegyzője veszi igénybe segítségünket helyi közművelődési rendelet elkészítésében. December elején Sajtó és közművelődés címmel rendeztünk fórumot a megye közművelődési szakembereinek és a sajtó képviselőinek az eredményesebb együttműködés érdekében.

Szakmai regionális társulást kezdeményezett intézményünk a Bács-Kiskun Megyei és a Békés Megyei Művelődési Központokkal, valamint a megyei közművelődési egyesületekkel. A kedvező fogadtatás eredményeként 2000. tavaszán írásban is rögzítjük a megállapodás tartalmát.

A Tanácsadó Központ szakmai munkatársai képzettségüknek, felkészültségüknek, precíz munkaköri meghatározásuknak és szakterületükhöz fűződő kapcsolatrendszerüknek köszönhetően igen gyorsan kiteljesedtek új feladatkörükben. A csekély létszámból következően azonban egy-egy nagyobb feladat vagy rendezvény arra készítette őket, hogy saját szakmai munkájuk mellett egymás munkájába is bekapcsolódjanak olykor kényszerű adminisztrációs munkával, borítékolással stb. Az intézmény vezetőjének pedig minden szakterületen folyó munkát naprakészen kell ismerni, hogy bármikor partner lehessen a több emberes munkában, segítse azt konzultációval, szakmai megerősítéssel, és gazdasági vonatkozású döntéssel.

Ebben az időszakban egyre világosabbá vált, hogy nélkülözhetetlen egy legalább rész munkaidős ügyviteli alkalmazott foglalkoztatása és tökéletesíteni a közművelődési feladatellátást további szakmai munkatárs, vagy rész munkaidős munkatársak alkalmazása.

3. Pályára állva – szervezetten, rutinosan: 2000. január–március

Csongrád megyén belül a Somogyi Könyvtárral és a Könyvtárosok Egyesületével fűztük szorosra kapcsolatunkat. Hagyományteremtő szándékkal, év elején közösen invitáltuk a települések vezetőit, könyvtárosait és közművelődési szakembereit a folyó évre vonatkozó feladatok és törvényi változások megtárgyalására.

A februári szakmai fórumunkon az érdekeltségnövelő pályázatok eredményessége céljából tartottunk részletes tájékoztatást, márciusban pedig a közművelődési alkalmazottak képzési rendszerét dolgoztuk fel, illetve értelmeztük a rendeletet. Minden fórumon tájékoztattunk az aktuális megyei és országos információkról, pályázatokról, szükség szerint akár pályázati nyomtatványok közreadásával.

Ebben az időszakban az intézmény jövőjét is jelentősen befolyásoló 2000. évi költségvetés és a szakmai munka tervezése volt a legjelentősebb feladat. Mindemellett megjelentettük közművelődési információs kiadványunkat, a Hírlevelet; a Csongrád Megyei Népművelők Egyesülete révén pályázatot nyújtottunk be a II. Közművelődési Nyári Egyetem megrendezése érdekében és elkészítettük annak szakmai programját; folyamatosan szerveztük a Kultúrával a Nyugat Kapujában fesztivált és az amatőr képzőművészeti kiállítást.

Égető közlekedési problémáink megoldására a Csongrád Megyei Önkormányzat pályázatot nyújtott be mikrobusz vásárlására a minisztériumhoz. Az intézmény munkatervét a Művelődési és Sportbizottság március 14-i ülésén elfogadta.

II. Hatékony és gyors beilleszkedés a szakma megyei és országos rendszerébe – mérleg és jövőkép

Az előző fejezetek gyakorlatilag hét hónap munka-vázlatát tükrözik. Az intézmény zökkenőmentesen kapcsolódott be az országos szakmai vérkeringésbe. Sok segítséget kapott a szakminisztériumtól, a Magyar Művelődési Intézettől és a megyei művelődési központoktól. Örömmel vették, hogy Csongrád megye nem lesz többé számukra fehér folt a közművelődés térképén.

Igen jó és eredményes a szakmai kapcsolat a Csongrád Megyei Hivatal Művelődési Osztályával a közös feladatok révén. A Közgazdasági Osztállyal – az intézmény részben önálló gazdálkodása következtében – napi kapcsolatban állunk és zavartalan az együttműködésünk.

Megyén belül érezhető, hogy a kollégák igénylik a szakmai törődést, ezt bizonyítja a fórumokon való részvétel, az írásbeli és telefonos megkeresés folyamatosan növekvő tendenciája. Megyei közművelődési fórumainkon megjelenők száma:

IX. 20.	Intézményünk bemutatkozása, aktuális feladatok	40 fő
X. 19.	A szerzői jogok változásáról	25 fő
XII. 2	Találkozás a megyei médiákkal	30 fő
I. 11.	A kulturális törvény végrehajtásáról (Somogyi Könyvtárral tartott közös rendezvény)	110 fő
II. 9.	Érdekeltségnövelő támogatás pályázata, adó- és egyéb ellátó rendszerek	45 fő
III. 9.	Kulturális szakemberek kötelező továbbképzése	45 fő

A közművelődési rendelet megalkotásában 22 önkormányzat kért és kapott információt, segédanyagot, tanácsot. Ennek ellenére körleveleink, kérdőíveink gyér visszajelzést eredményeznek. Szükség lenne kistérségenként egy-egy kollégát – mintegy mozgósító, továbbító, közvetítő szerepkörrel – alkalmanként megbízni (legalább egy-két évig), amíg a rendszer olajozottabbá válik. A Millennium rendezvényeihez (fesztiválok, kiállítások) is

szükség lenne állandó segítőkre, illetve a civil szervezetek is könnyebben jutnának szakmai információhoz a székhelyük közelében.

Szinte folyamatosan hívják a Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központot országos konferenciákra, továbbképzésekre és megyei rendezvényekre. Ezen kívül tovább kellene erősíteni a személyes kapcsolatokat a megye településeinek szakmai munkatársaival, illetve önkormányzati vezetőivel. Rendelkezésre álló gépkocsi nélkül azonban mindez igen nehézkesen működik.

A négy munkatárs harmonikus munkakapcsolatban áll, ám egyre zavaróbb közös térben párhuzamosan konzultálni, vendéget fogadni, telefonálni és elmélyült elméleti munkát is végezni. Reményeink szerint hamarosan végleges helyünkre költözhetünk, amely legalább három helyiségből áll majd.

A 2000. évi munkaterv melléklete jelzi az évi rendszerességgel visszatérő feladatokat, de természetesen nem tartalmazhatja a mindennapos szakmai konzultációkat, intézményünk székhelyén és vidéken. Ugyanakkor minden konkrét időponthoz kötött feladat aprólékos előkészítő-tervező munkát igényel, illetve megvalósulása újabb szakmai teendőket vetít előre.

Az első egész év jelentősebb feladatai időrendi sorrendben:

- Hírlevél megjelentetése	évi 7 alkalom
- Szakmai fórum aktuális kérdésekről	havonta
- Konferencia a kulturális törvényről és a komplex intézményekről	január 11.
- Regionális közművelődési társulási szerződés előkészítése, megkötése	február 11.
- Önkormányzati műhely	március, szeptember
- Amator Artium XVII. Országos Képző- és Iparművészeti Tárlat	március, április
- Művészeti civil szervezetek és művészeti iskolák tárgyi alkotóművészeinek szakmai találkozója	március
- Megyei közművelődési statisztikai adatfeldolgozás	április
- Általános Művelődési Központ műhely	ápr., október
- Kultúrával a Nyugat Kapujában	
o helyi bemutatók	febr.- május
o kistérségi válogatók	szept.- nov
o szakági válogatók	nov.-dec.
- Néptáncgyűttések vezetőinek találkozója	ápr., október
- Népzenei együttesek, népdalkörök vezetőinek találkozója	május
- Közművelődési civil szervezetek fóruma	május
- Művészeti térkép összeállítása	május-június
- II. Közművelődési Nyári Egyetem	június
- Falukutató módszertani tábor	július
- Bentlakásos nyári továbbképzés	augusztus
- Közművelődési szakemberképző tanfolyam	2000. szept. - 2001
- Színjátzócsoport-vezetők találkozója	szeptember

A szakmai térségi együttműködés részletein folyamatosan dolgozunk a szomszédos megyék művelődési központjaival és népművelő civil szervezeteivel.

A civil szervezetekkel egyelőre lazább a kapcsolatunk, a mögöttünk álló félévben a közművelődés intézményesült struktúráit tártuk fel, számítva az intézményünkkel párhuzamosan létrejött szegedi Civil Ház tevékenységére, amely dél-magyarországi regionális központként ellátja a civil szervezetek jogi-működési segítségét. Erőteljesebb szakmai koordináló munkánkat 2000 májusától tervezzük.

A gyakorlati munka próbára tette a megyei közművelődési rendelet mellékletét is. Az intézmény javasolja a melléklet módosítását, az átfedések kiküszöbölését, a díjköteles és díjmentes kategóriák realisabbá tételét. Mindez összhangban áll a Művelődési és Sportbizottság 2000. évi munkatervében megfogalmazott szándékaival.

Szeged, 2000. április 12.

Ocskó Margit
igazgató